

Rumantsch federal – springì cun ü's ed ö's ladins

■ **(anr/vi) I vegn pretendì ch'il rumantsch na valia nagut per exprimer tematicas cumplitgadas. Quai na constat betg: Corina Riatsch translatescha singulas debattas a Flem en rumantsch. Ella fa quai cun ina levezza sorprendenta.** Politichers e schurnalists pon tadlar translaziuns simultanas da las debattas federalas. Aposta per quai stat-tan a disposiziun apparaturas ed uregliers spezial. Sin l'emprim chanal aud'ins la translaziun tudestga, sin il segund la versiun franzosa ed il terz chanal «parla» talian.

Per l'avertura da la sessiun hai dà anc in ulteriur chanal: cun rumantsch. Sin quel han ins dudì ina vusch empernaivla d'ina dunna. Ella pleda in rumantsch springì cun ü's ed ö's.

Ina vusch da Vnà

Ma suenter la debatta d'avertura ha la vusch rumantscha taschè plirs dis. Pir la segund'emna da sessiun è la translaziun simultana rumantscha puspè stada d'udir mintgatant, cunzunt tar tematicas ch'èn d'interess per la regiun. L'anr ha sinaquai fatg ina visita en la cabina da l'interpretra (Dolmetscherin) rumantscha:

Là sesa *Corina Riatsch* (29), creschida si a Vnà. Ella è la suletta da la squadra d'interprets che discorra rumantsch.

«Jau lavur uschiglio be sco substituta tar la confederaziun», raquinta Riatsch. Ma per Flem saja ella vegnida clamada per tuttas trais emnas.

Fatg apostaglistas da plects

«Jau hai gugent las tematicas actualas», di Riatsch davart la lavur en il parlament.

Ushiglio lavura ella sco interpretra independenta sin auters champs.

Fin uss n'ha ella anc mai gè da translatar en rumantsch. A l'avertura da l'em-

na passada ha ella fatg quai per l'emprima giada. «Er sch'igl è mia lingua materna, è quai stà ina vaira sfida.»

Riatsch ha stuì sa preperar spezial-main: Ella ha tadlà Radio Rumantsch e legì bler. «Era sch'ins discorra mintga di ina lingua, n'è quai anc betg il niveau dal linguatg ch'ins dovra en ina sessiun», declera Riatsch. Perquai ha ella fatg glistas da plects cun la terminologia politica e cun expressiuns dal manaschi da parlament.

Mintgatant in surrir d'in politicher

I na saja betg stà difficil da chattar ils plects. Il plectari grond cuntegna bunamain tut e saja actual. «Jau chatt ch'el è fatg bain», di Riatsch. Ma ina u l'autra expressiun haja tuttina mancà. Tar lezzas haja ella guardà tge plects ch'ils Talians ed ils Romands dovrian ed haja fatg in term «uschè rumantsch sco pussaivel».

Da lavurar a Flem plascha a Riatsch, era sch'i manca in biro sco a Berna, nua ch'ins ha ruas durant las pausas.

A Berna èn las cabinas dals interpretaders bunamain zuppadas e lunsch davent dals politichers. A Flem sa chattan las cabinas direct en il cussegl naziunal. A Riatsch plascha il contact cun ils politichers, ed ella di: «Mintgatant tschiff'ins in surrir d'in parlamentari.»

Corina Riatsch translatescha la debatta en rumantsch. Ushiglio translatescha ella adina dal talian e dal franzos en il tudestg. FOTO C. CADRUVI